

Directeur MID,
generaal-majoor der
mariniers,
Joop van Reijn:
**'OPENER EN
KLANTGERICHT'**
pagina 6

Kapitein ter zee
Fijko van der Laan:
**HOE VER
ZIJN WE?**
pagina 4

WAAROVER SPRAKEN ZIJ?

Lees volgende maand alles over het
Onderdeels Overleg Orgaan/DC-MID

Even voorstellen...

Hoe staat het met de reorganisatie? Wanneer krijg ik duidelijkheid over mijn nieuwe functie? Loopt de verhuizing op schema? Wat is nu eigenlijk een A&K-analyse? Gaat de regeling employee-benefits nu wel of niet door? Het antwoord op deze en nog veel meer vragen kunt u voortaan maandelijks lezen in het MID-Magazine, een blad voor en over de MID.

Dit eerste nummer geeft een impressie van de stijl en de vormgeving van het blad. Interviews, redactionele artikelen en mededelingen over zaken die voor iedereen van belang zijn moeten het MID-magazine tot een lezenswaardig medium maken.

Het nieuwe Bureau Communicatie bij de hoofdafdeling Bedrijfsvoering is verantwoordelijk voor de maandelijkse productie van het blad. Ron Voragen, als communicatie-adviseur aan het bureau verbonden, heeft binnen Defensie de nodige ervaring opgedaan met het opzetten en produceren van interne bedrijfsbladen. In 1992 stond Ron stond aan de wieg van 'In Kort Bestek', het maandblad van de DGW&T. In 1997 stapte hij over naar de DPKM om daar 'Van Boord', het informatiemagazine voor postactieven

van de KM, op te zetten. Samen met Martinette Bemelmans-Oonincx, die binnen de MID de nodige ervaring heeft opgedaan als hoofd stafbureau van de AMIDKLU, vormen zij de redactie van het MID-Magazine.

Dit eerste nummer is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met de Directie Voorlichting. Mat Herben, hoofdredacteur van de Defensiekrant, heeft waardevolle tips en bijdragen geleverd. Waarvoor onze hartelijke dank.

Een blad als dit kan alleen worden gemaakt met hulp vanuit de organisatie. Hulp in de vorm van suggesties voor onderwerpen en informatie, tips over ontwikkelingen die het vermelden waard zijn, enz. Uw bijdragen, die zeer op prijs worden gesteld, kunt u kwijt bij de redactie (tel. 88537, fax 86929).♦

TEKST: MARTIN BOSKAMP

De kop is eraf. Ons eigen Mid-informatieblad is een feit. Een voortreffelijk initiatief van plaatsvervangend directeur bedrijfsvoering Martin Boskamp. En zoals met veel zaken door hem met voortvarendheid opgepakt en uitgevoerd. In het team Ron Voragen en Martinette Bemelmans-Oonincx hebben we twee enthousiaste en ervaren mensen gevonden die onze interne en externe communicatie op professionele wijze handen en voeten kunnen geven, met inbegrip van de redactie van ons informatieblad. Ik wens hen veel succes toe bij deze leuke maar ook belangrijke taak.

In dit zogenoemde nul-nummer kunt u zien wat we met ons blad van plan zijn. We staan met zijn allen voor een paar uitdagerende jaren. Uitvoering van het reorganisatieplan zal voor velen van u veranderingen in werk, werkomgeving en soms ook persoonlijke omstandigheden tot gevolg hebben. Het is dan van groot belang u zo goed mogelijk te informeren over waar we naar toe gaan, waarom dat zo is en waar we staan. In dit nummer krijgt u daar al enkele voorproefjes van. Ook zult u iedere maand in deze column mijn kijk op de gang van zaken kunnen vernemen. Wellicht ter geruststelling: ons blad zal geen vervanging worden voor een regelmatig contact met u 'op de werkvloer'. Zowel plaatsvervangend directeur productie Ruud de Pruysenaere als mijzelf zult u regelmatig zien langskomen zoals we nu ook al doen, ook al werkt u in Eibergen, in Zoutkamp of zelfs 'de West'. Maar ik hoop ook van harte dat ons blad meer wordt dan alleen een informatiemiddel van de dienstleiding. Het moet ook een blad van u worden. Een platform waar we mensen uit onze dienst kunnen ontmoeten, en kunnen meebelevan wat hen bezig houdt. En ook een blad wat onze professionele belang

COLOFON

Het MID-bulletin wordt uitgegeven onder verantwoordelijkheid van de directeur Militaire Inlichtingendienst (MID).

Het MID-magazine verschijnt maandelijks en is in principe bedoeld voor al het burger en militair personeel werkzaam bij de MID.

Deze publicatie wordt verzorgd door het Bureau Communicatie, van de hoofdafdeling Bedrijfsvoering.

Eindredactie: R.W.G.M. Voragen bc

Redactie: M.A.M. Bemelmans-Oonincx

Fotografie: Albert Piëtte

Vormgeving: Theo Olsthoorn

Druk en lithografie: Hofstad Druktechniek Zoetermeer

De redactie behoudt zich het recht voor om bijdragen - waaronder ingezonden brieven - niet, gedeeltelijk of gewijzigd te plaatsen.

Aan de inhoud van dit blad kunnen geen rechten worden ontleend.

Openheid

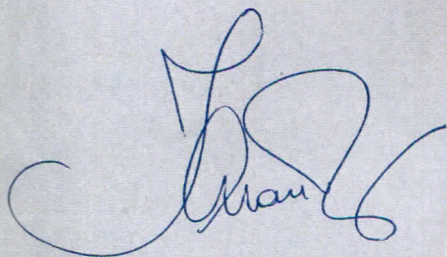
stelling stimuleert en wat ons bindt.

Uw medewerking daarbij is nodig en wordt zeer op prijs gesteld. Er is in onze dienst geen gebrek aan vindrijkheid en creativiteit. Ik heb er dus alle vertrouwen in dat het lukt. De prijsvraag naar de naam van ons blad lijkt me een goede aanzet.

Op de afscheidsreceptie van de heer Mullenders en ritmeester Blok ontmoette ik, via mijn initiatiefrijke Caroline, de heer Bazuin. Voor de ouderen onder u - vooral van de KL - een begrip. Hij kwam als 16-jarig jochie bij de toenmalige Landmacht inlichtingendienst en heeft er 42 jaar en 5 maanden "MID" opzitten. Een fenomenaal record. En nog steeds is hij zeer betrokken bij het wel en wee van onze dienst. Ik heb hem meteen gevraagd of hij bereid is zijn ervaringen in ons blad op te tekenen. De wordingsgeschiedenis van de nieuwe MID 'van binnen uit', voorzien van de nodige anecdotes moet voor ons lekkere lectuur opleveren. Hij verklaarde minzaam mijn verzoek in welwillende overweging te nemen. Wordt vervolgd, dus.

Wellicht roept een blad als dit bij sommigen van u de vraag op of dit wel kan voor een Inlichtingen en Veiligheidsdienst. Over die vraag is goed nagedacht. Bij de redactie zal het in een aantal gevallen tot zorgvuldige afweging moeten leiden, zonodig daartoe bijgestaan door de dienstleiding. Het motto is echter 'openheid waar het kan, geslotenheid waar het moet'.

Ik wens u allen veel leesplezier toe met deze nieuwe aanwinst voor onze dienst.♦

J.A. van Reijn
Generaal-majoor der Mariniers

Hoe gaat ons MID-informatieblad heten?

Onze directeur kondigde het al aan in zijn column. Voor u ligt het 0-nummer van het gloednieuwe MID-informatieblad. Echter, wie weet er een leuke, pakkende naam te verzinnen?

Voor degene die de beste naam voor ons blad instuurt, ligt er een leuke prijs in het verschiet.

U kunt uw idee voor vrijdag 17 maart 2000 indienen bij Bureau Communicatie:

Ministerie van Defensie
MID, Bureau Communicatie
Postbus 20701, 2500 ES Den Haag

in het volgende nummer wordt de winnaar bekendgemaakt.

Het Strategisch Projectbureau van kapitein ter zee F.T.S. van der Laan heeft voortdurend een actueel overzicht van alle projecten die binnen de MID lopen. Dat kan het reorganisatie- of verhuisproject zijn, maar ook de diverse veranderprogramma's die de komende jaren nodig zijn om de MID aan te passen aan deze tijd. Hierover zult u in de toekomst meer kunnen lezen. In dit gesprek met KTZ Van der Laan beperken wij ons tot de huidige stand van zaken van de Reorganisatie MID en de 'Haagse Verhuizing'.

Als Hoofd Afdeling Strategische Projecten is KTZ Fijko van der Laan onder andere belast met de uitvoering van de reorganisatie van de MID. Hoe staat het nu met deze reorganisatie? Duurt het allemaal langer dan gepland? Van der Laan legt uit.

In december 1999 is het herziene beleidsvoornemen uitgebracht, dat door de ambtelijke leiding van Defensie is vastgesteld. Dit beleidsvoornemen wordt nader uitgewerkt in een Organisatie- en Formatieplan, een project dat nu in volle gang is.

"Oorspronkelijk had dit project in januari van dit jaar afgerond moeten zijn, maar deze datum is wat te optimistisch gebleken. Dit is niet verwonderlijk wanneer je bedenkt dat er pakweg 2200 uren nodig zijn om alle orgaan- en functiebeschrijvingen te maken! In principe worden deze beschrijvingen gemaakt door de mensen die de functies gaan uitoefenen, zij weten immers wat hun taken zijn. De functiewaardeerders, speciaal gecertificeerde functionarissen, hebben veel overleg met de zogenoemde 'schrijvers'. Ze moeten precies weten wat een functie inhoudt en wat de functionaris doet. Het spreekt voor zich dat je hier zeer zorgvuldig mee te werk moet gaan.

'...Man-
vrouw
volgt
functie...'

Als Hoofd Afdeling
Strategische Projecten is
KTZ F.S. van der Laan
onder andere belast met
de reorganisatie van de
MID.

HOE VER ZIJN WE?

Er kunnen 4 à 5 functies per dag worden gewaardeerd. We moeten ongeveer 300 functies behandelen en dan kom je al gauw op 60 werkdagen", zegt KTZ F.S. van der Laan.

In oktober van het afgelopen jaar is gestart met het schrijven, met het waarderen van de functies is op 1 december begonnen. Van der Laan verwacht dat alle functies, inclusief die van de Afdeling Verbindingsinlichtingen (AVI), rond eind april beschreven zullen zijn. (De basisstudie VI, waarin de behoefte en inrichting beschreven wordt, is eind januari door de politieke leiding goedgekeurd.)

Daarna wordt het plan aangeboden aan het Onderdeels Overleg Orgaan/Dienst-Commissie MID (OOO/DC-MID). De verwachting is dat de departementsleiding medio juni haar goedkeuring geeft.

KTZ Van der Laan: "Ja, en dan gaan we vullen, de voorbereiding hiervoor zijn al in volle gang. In principe geldt bij vulling: man-vrouw volgt functie. Daarnaast komen er overzichten, de zogenoemde 'was-wordt' lijsten, waarin het soort functies staat beschreven. Er zijn in totaal vier mogelijkheden. Verandert de functie voor 50% of meer dan is er sprake van een nieuwe functie. Sommige functies komen helemaal te vervallen en andere blijven nagenoeg gelijk. Een aanzienlijk deel van de functies zal echter hetzelfde blijven."

VERHUISPLANNEN

Een ander 'reorganisatie' project, dat eveneens onder de verantwoording valt van KTZ Van der Laan, is de lijfelijke verhuizing naar gebouw 33 op de Frederikkazerne. Alle Haagse vestigingen

komen daarmee in één gebouw. De MID zal in ieder geval de 5e t/m de 9e etage in gebruik gaan nemen, er wordt nog onderhandeld over de 3e en de 4e etage.

De verhuizing en reorganisatie gaan gelijk op en zullen gefaseerd, per etage, uitgevoerd worden. Per etage wordt een beleggingsplan in kaart gebracht. Als de beleggingsplannen klaar zijn, volgt een gedetailleerd verhuisplan. KTZ Van der Laan verwacht dat alle etages begin juli opgeleverd zullen zijn.

Alhoewel de planning is bijgesteld naar een wat realistischer tijdschema, zit er toch behoorlijk schot in de reorganisatie. Van der Laan benadrukt de strakke planning aan de hand van project-landschappen (goed in kaart gebrachte tijdschema's van de lopende projecten). Fijko van der Laan zal ons de komende maanden op de hoogte blijven houden over de voortgang van de reorganisatie en de verhuizing.♦

TEKST: MARTINETTE BEMELMANS-ONINCKX

'Genoeg werk aan

Onze dienst is volop in beweging en dat is te merken. Zo werd onder andere in september vorig jaar het personeel in de Rijswijkse schouwburg geïnformeerd over de op handen zijnde veranderingen binnen de MID. Later volgde een tweede voorlichtingssessie in Utrecht en eind 1999 is het Beleidsvoornemen met als onderwerp de reorganisatie van de Militaire Inlichtingendienst breeduit binnen onze dienst gecommuniceerd. Op dit moment wordt door zeer veel collega's hard gewerkt aan de implementatie van de reorganisatie. Eén van de zaken die verbeterd dient te worden is de interne communicatie. Daarvan is dit bulletin een eerste proeve van bekwaamheid. Zoals u inmiddels heeft kunnen lezen in tal van publicaties is het van belang dat we met z'n allen gaan werken aan de verbetering van onze in- en externe communicatie. Zo ook onze directeur, generaal-majoor der mariniers J.A. (Joop) van Reijn, die in dit interview de spits mag afbijten.

MISSION STATEMENT

"De MID is een flexibele, betrouwbare en unieke leverancier van kwalitatief hoogwaardige inlichtingen- en veiligheidsinformatie waarmee zij een bijdrage levert aan de efficiency en effectiviteit van Nederlands defensie-apparaat en aan de internationale context waarin dit opereert. Over haar activiteiten legt zij op transparante wijze verantwoording af aan haar opdrachtgevers en behoeftestellers."

Al in 1987 lag er een ministerieel besluit op tafel. De respectievelijke inlichtingendiensten van de drie krijgsmachtleden dienden te integreren. Dat is organisatorisch gezien wel gebeurd, maar de muren zijn nooit echt helemaal geslecht. Bovendien liet de communica-

binnen onze organisatie, maar ook richting onze klanten. Intern dient onze organisatie transparanter te worden. Extern moet er meer openheid komen."

HELDERHEID

De directeur realiseert zich dat het reorganisatieplan dat vorig jaar is gepresenteerd nog heel wat voeten in de aarde zal hebben. Generaal Van Reijn: "Ik begrijp dat veel medewerkers kopschuw zijn geworden voor het verschijnsel reorganisatie, omdat de MID'ers al heel wat reorganisatieplannen hebben zien komen en gaan. Vele plannen zijn niet eens fatsoenlijk afgemaakt en dat heeft zijn weerslag gehad op de motivatie van het personeel. Toch heb ik gemerkt dat

iedereen nog best een keer de schouders eronder wil zetten. Daarom wil ik nu een reorganisatietraject ingaan dat helderheid biedt voor de toekomst. Natuurlijk realiseer ik me dat de reorganisatie een zware wissel trekt op ons allemaal. We kunnen echter de zaak niet sluiten, want tijdens de verbouwing gaat de verkoop van onze producten en diensten gewoon door. Daarom doe ik bij deze nogmaals een beroep op eenieder inzet, door optimaal samen te werken en onze specialistische kennis en kunde te delen."

MID IN BEWEGING

"Wie denkt dat na de val van de muur er minder werk voor de MID aan de winkel zou zijn vergist zich. De huidige politieke verhoudingen in de wereld zorgen ervoor dat we steeds in beweging dienen te blijven. De relatief zeer heldere veiligheids situatie tijdens de koude oorlog, de dreiging kwam voornamelijk uit het Oostblok, is nu drastisch gewijzigd. Overal ter wereld zijn spanningen of kunnen dreigingen ontstaan. Nederland speelt in het kader van de Verenigde Naties een steeds nadrukkelijker rol en ook dat vergt de nodige en andersoortige inspanningen van onze dienst. Het speelveld waarin wij opereren verandert en het werk van onze dienst zal in de toekomst dus alleen maar toenemen. De krijgsmachtleden, onze klanten, zullen dan ook duidelijk hun prioriteiten dienen aan te geven, zeker gezien het feit dat ons personeelsbestand al redelijk krap is bemeeten. Het is dan ook belangrijk dat onze

tie tussen de verschillende afdelingen te wensen over. "Dat ligt zeker niet aan de inzet en motivatie van het personeel", zegt generaal-majoor Van Reijn. "Ze zijn juist zeer enthousiast en vakgericht bezig. Het is echter de kunst de samenhang te vinden. We moeten nu de werkzaamheden en de afdelingen zodanig op elkaar af te stemmen dat er een zekere meerwaarde ontstaat. Niet alleen

'We gaan nu een traject in dat helderheid biedt voor de toekomst'

de winkel'

behoefstellers onderling goede afspraken dienen te maken over hun wensenpakket, waardoor wij adequaat kunnen inspelen op die behoeften.

De MID wordt nu eenmaal beoordeeld op de zichtbare resultaten. We zullen dus met z'n allen moeten zorgen dat onze diensten, zoals die zijn verwoord in ons Mission Statement, op een adequate wijze worden uitgevoerd. Daarbij geldt dat de kwaliteit en dus de meerwaarde van onze dienstverlening voorop zal moeten staan. Ook dienen we latgene wat we doen op een goede manier naar buiten uit te dragen. Want onbekend maakt nu eenmaal onbemind!

Kortom er is nog genoeg werk aan de winkel", aldus generaal-majoor Van Reijn. ♦

TEKST: RON VORAGEN

LEVENSLLOOP

Generaal-majoor Van Reijn kwam in 1966 bij de Koninklijke Marine. In Den Helder volgde hij zijn opleiding aan het Koninklijk Instituut voor de Marine. Tijdens zijn loopbaan wisselden operationele functies in amfibische verkenning en berg en winteroorlogvoering, staffuncties in personeel, operaties en plannen/beleid, alsmede functies bij de opleiding van onderofficieren en officieren elkaar regelmatig af.

Plaatsingen en opleidingen in het buitenland vormden een nadrukkelijk deel van zijn loopbaan, zowel bij het United States Marine Corps, de Britse Royal Marines als bij internationale staven.

Operationele ervaring in het buitenland deed hij op in geheel Europa, in Noord Amerika en in het Caraïbische gebied.

Tot zijn operationele plaatsingen behoorden het Amfibisch verkenningsspeloton, de Whiskycompagnie, de 1e Amfibische Gevechtsgroep en de Antilliaanse Militie.

Generaal-majoor Van Reijn vervulde verder staffuncties bij het Hoofdkwartier van het Korps Mariniers, onder meer als plaatsvervangend Hoofd Personeel en Hoofd Operaties; bij het Ministerie van Defensie als Adjutant van de Minister; bij de afdeling Plannen van de Marinestaf als strategische planner; en bij de Plans and Policy Division van de NAVO te Brussel als Hoofd Strijdkrachtenplanning. Vanuit deze functie was hij enige tijd NAVO liaison officier bij het VN Hoofdkwartier in New York. In de opleidings sfeer was hij onder meer docent politieke en militaire strategie in de vakgroep Internationale Veiligheidsvraagstukken bij het Koninklijk Instituut voor de Marine.

Sinds maart 1996 is hij werkzaam bij de Defensiestaf als respectievelijk Hoofd Militair-Strategische Aangelegenheden, plaatsvervangend Hoofd Conceptuele Zaken en Waarnemend Souchef Internationale Plannen en Samenwerking. In juni 1998 werd hij daar Souchef Operatiën.

Sinds 1 augustus 1999 vervult generaal-majoor van Reijn de functie van Directeur van de Militaire Inlichtingen Dienst.

Generaal-majoor Van Reijn is gehuwd en heeft een zoon en een dochter. ♦

'NAAST REORGANISEREN OOK VERANDEREN EN VERBETEREN'

Mijn stelling is nu dat wijzigingen in structuur en beleid zeker nog geen garantie zijn voor daadwerkelijk veranderingen in gedrag en werkwijze van mensen. Naast formeel reorganiseren zullen dan ook nog veel activiteiten en projecten gedaan moeten worden. Daarover gaat het PRISMA-programma: daadwerkelijke veranderingen en het bewaken van de samenhang in al die activiteiten en projecten die tot verandering moeten leiden.

SAMENHANG EN INTEGRAAL VERANDEREN

Begin februari is het project "Verbeteren bedrijfsproces veiligheidsonderzoeken" van start gegaan. In de naam van het project is het

woord verbeteren al opgenomen. Naast het invoeren van een nieuw systeem, wordt er eerst gekeken of er nog verbeteringen in de werkwijze mogelijk zijn. Hierbij kun je dan denken aan verkorten van de doorlooptijd, het verminderen van de capaciteit (fte's), danwel het goedkoper laten verlopen van het werkproces. Dit alles natuurlijk gekoppeld aan de wensen van klant (b.v. DWS) en binnen de kaders van de regelgeving.

Een eerste project dus in het kader van het integrale veranderprogramma voor de MID, het PRISMA-programma. PRISMA staat voor: Programma Reorganisatie, Integratie en Stabilisering MID Afdelingen. Tot de inrichting van een integraal veranderprogramma is door de MID leiding besloten mede gebaseerd op ervaringen uit 1999. Er waren nogal wat projecten die qua capaciteit, kwaliteit en richting niet op elkaar afgestemd waren. Naast betere afstemming vindt de leiding dat, zoals hierboven ook als is aangegeven, het essentieel is dat er ook aandacht komt voor de verandering van werkwijze en gedrag binnen de MID.

Inmiddels zijn al zo'n 50(!) projecten geïdentificeerd die in het kader van het integraal veranderprogramma moeten gaan plaatsvinden. In een eerste werksessie met het Directiebestuur zijn al een aantal projecten als prioriteit aangegeven. Dit zijn: reorganisatie, verhuizing, ICT-projecten vanuit Mastermind, verbeteren van het werkproces veiligheidsonderzoeken, inrichten van de afdelingen Current Intel Unit en Analyse&Rapportage, de voortzetting van het Omega-project, verbeteren van het materieel- en financieel beheer. Al deze projecten worden in een integrale planning geplaatst. Een visualisatie van deze planning gaat thans door het leven als 'projec-

Als je in de gangen van de MID rondloopt hoor je nog al eens de opmerking: "Wanneer gaan we nu echt reorganiseren?" Een opmerking die duidelijk te plaatsen valt als je realiseert dat de MID al heel wat reorganisaties achter de rug heeft. Ook is de opmerking voor tweërlei uitleg vatbaar. Als eerste zou je de tijd centraal kunnen stellen, in de zin van wanneer weet ik op welke functie ik terecht kom. Als tweede kun je het opvatten als de vraag of er naast structuur- en functiewijzigingen echt iets verandert in de werkwijze van de MID.

TEKST: FIJKO VAN DER LAAN EN FRED MANGELAARS

tenlandschap'. Dit betekent dus in relatief korte tijd veel veranderingen doorvoeren. De veranderingen, projecten, vertonen echter veel onderlinge afhankelijkheden. Het ene project kan niet beginnen voordat het andere gereed is, teveel veranderingen tegelijkertijd voor één afdeling leiden tot overbelasting c.q. onduidelijkheid, danwel zijn dezelfde mensen nodig bij meerdere projecten. De rol van het veranderprogramma is dus integrale besturing van het geheel.

Het is de bedoeling dat projectvoorstellen binnen de lijnorganisatie kunnen worden gemaakt, besproken en ingediend bij het Directiebestuur. De voorstellen zullen worden getoetst op:

- Wat is het doel van het project: welke prestaties van de MID verbeteren we daarmee?
- Welk product levert het project op, en wanneer?
- Welke faciliteiten zijn nodig om het project te laten slagen?
- Hoeveel kost het project?
- Wie zijn noodzakelijk om daaraan mee te werken, en wanneer?

Een goed antwoord op deze vragen maakt het mogelijk te beslissen of het project door moet gaan of gecombineerd moet worden met andere binnen de planning. Plannen en projecten draaien is natuurlijk leuk, maar er moet ook nog getoetst worden of de gestelde doelen gehaald worden. Dat niet per project, maar voor alle projecten in samenhang. Per kwartaal is zo'n evaluatiemoment. Voor ieder kwartaal worden dan ook de ambities gesteld voor al die samenhangende projecten die in uitvoering zijn.

HET PROGRAMMABUREAU PRISMA

Om dit hele integrale veranderprogramma vorm te geven is een programmabureau ingericht. Dit is ondergebracht bij de afdeling Strategische Projecten. De bezetting ziet er als volgt uit:

Programmaleiding: Fijko van der Laan,
Fred Mangelaars

Administratieve ondersteuning: Rik de Bruyn, Emma v.d. Wilt,
Angelique de Visser

Programmamedewerkers: Leo de Oude, Fred Ottenhof,
Casper Stam, Dennis Straat.

Het programmabureau is telefonisch te bereiken onder de nummers 87976 en 88525.